

การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัลของโรงเรียนพังกูวิทยา องค์การบริหารส่วนจังหวัดอุดรธานี 5 สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุดรธานี ACADEMIC MANAGEMENT OF SCHOOL ADMINISTRATORS IN THE DIGITAL AGE OF SCHOOLS PHANG NGU WITTHAYA UDON THANI PROVINCIAL ADMINISTRATIVE ORGANIZATION 5 UNDER THE ADMINISTRATIVE ORGANIZATION UDON THANI PROVINCE

วิชชุกร ทิพย์เสถียร^{*1}, กิจพิณัฐ อุสาโห²

Witchukorn Thipsathieni^{*1}, Kitpinit Usaho²

^{1,2}สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชธานี วิทยาเขตอุดรธานี

^{1,2}Department of Educational Administration, Faculty of Educational Administration, Ratchathani University, Thailand

*Corresponding author' e-mail: team6666work@gmail.com^{*1}, Kitpinit.23@gmail.com²

Received: June 30, 2023

Revised: August 21, 2023

Accepted: August 31, 2023

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัล และ 2) แนวทางพัฒนาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัลของโรงเรียนพังกูวิทยา องค์การบริหารส่วนจังหวัดอุดรธานี 5 สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุดรธานี กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้จำนวน 53 คน ได้มาโดยเลือกเฉพาะเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มีค่าความเที่ยงตรงระหว่าง .67-1.00 ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .91 เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้โปรแกรม Google form ได้รับตอบกลับคิดเป็นร้อยละ 100 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis) ผลการวิจัย พบว่า 1) ระดับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัล ภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีการกระจายตัวน้อย เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านการบริหารจัดการ รองลงมา คือ ด้านความเป็นเลิศในการปฏิบัติอย่างมืออาชีพ และด้านการสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้ในยุคดิจิทัล ด้านรายชื่อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการ 2) แนวทางพัฒนาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัล ได้แก่ ผู้บริหารต้องเล็งเห็นถึงความสำคัญของการนำข้อมูลไปใช้ และการจัดทำระบบฐานข้อมูลต่าง ๆ มีการสร้างระบบฐานข้อมูลของสถานศึกษาโดยใช้เทคโนโลยีช่วยในการจัดเก็บข้อมูลให้มีความถูกต้อง ควรสร้างความร่วมมือระหว่างโรงเรียนและชุมชน มีการเปิดให้ชุมชนสามารถเข้าถึงได้ และจัดบรรยากาศการเรียนรู้ให้เอื้ออำนวยและมีการจัดการเรียนรู้อย่างมีคุณภาพ ควรเป็นผู้นำดิจิทัลในสถานศึกษาที่ส่งเสริมให้ครูและนักเรียนมีทั้งความรู้เทคโนโลยีการสื่อสาร การประชาสัมพันธ์ การหาโอกาสและการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องและตลอดเวลา ต้องมั่นใจว่าครูและบุคลากรเป็นบุคคลที่พร้อมจะเรียนรู้ และควร

อำนวยความสะดวกในการพัฒนาวัฒนธรรมการทำงานเข้าใจร่วมกัน และความเกี่ยวพันของประเด็นสากลผ่านการใช้เครื่องมือสื่อสาร

คำสำคัญ: การบริหารงานวิชาการ; ผู้บริหารสถานศึกษา; ยุคดิจิทัล

Abstract

The objectives of this research were: 1) to study of school administrations' academic administrators in the digital age; and 2) to develop of schools guidelines at Phang Ngu Witthaya Udon Thani Provincial Administrative Organization, The IOC at questionnaire was .67–1.00 and its reliability level was .91, Google forms program was used to collect data and got a response rate 100%. The data were analysis using content analysis, and descriptive analysis mean. The study's findings revealed that: 1. Level of academic administration, school, administrators in the digital system overall was at a high level. Management had the highest average, followed by professional excellence. and creating a learning culture in the digital age. The promotion of an academic atmosphere was the lowest aspect. 2. Guidelines for the development of academic administration by school administrators in the digital age. namely executives, were information for information. and making a database system by using technology to help store data to be accurate way. Cooperation between schools and communities should be established. and manage quality learning. Teachers and learners should be encouraged to be knowledgeable about technology, continuous communication and learning ensuring.

Keyword: academic administration; school administrator; digital age

ความสำคัญของปัญหาการวิจัย

ยุคปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลาส่งผลต่อทิศทางการพัฒนาประเทศ อย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ กล่าวคือ สังคมปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและเชื่อมต่อกันได้หมดทั้งโลกทำให้เกิดปัญหาและสถานการณ์ใหม่ ๆ ที่สลับซับซ้อนและส่งผลกระทบต่อถึงกันอย่างรวดเร็ว ดังนั้นสังคมไทยจึงต้องปรับเปลี่ยนและเตรียมการวางแผนเพื่อรองรับสถานการณ์ต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้น ซึ่งทิศทางการพัฒนาประเทศให้มีศักยภาพและมีความเจริญก้าวหน้าอย่างมั่นคงและยั่งยืน ทัดเทียมนานาชาติประเทศไทยนั้น มนุษย์จึงเป็นปัจจัยหลักที่จะต้องได้รับการพัฒนาศักยภาพเป็นลำดับแรกโดยการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์เป็นยุทธศาสตร์หลักในการพัฒนาประเทศตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560–พ.ศ. 2564) ซึ่งได้กำหนดวิสัยทัศน์มุ่งสู่การเปลี่ยนแปลงของประเทศไทยจากประเทศที่มีรายได้ปานกลางไปสู่ประเทศที่มีรายได้สูง มีความมั่นคงและยั่งยืน สังคมอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข และนำไปสู่การบรรลุวิสัยทัศน์ระยะยาว “มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน” ของประเทศ โดยให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของประชาชนทุกภาคส่วนในสังคม และมุ่งประโยชน์ส่วนรวมอย่างยั่งยืน และร่วมกันคิด ร่วมกันทำ ร่วมกันรับผิดชอบ และร่วมกันรับผลประโยชน์ ซึ่งผลของการทำงานร่วมกันคือ ผลงานของทีมงาน จึงอาจกล่าวได้ว่าการทำงานเป็นทีมเป็นการสร้างความสำเร็จในการบริหารองค์การในปัจจุบัน และจะเป็นพลังสำคัญในการขับเคลื่อนการทำงานต่าง ๆ

ให้ประสบความสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพ (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2560, หน้า 1-2)

กระทรวงศึกษาธิการเป็นหน่วยงานที่มุ่งเน้นการขยายโอกาสทางการศึกษาของประชาชนให้กว้างขวางและทั่วถึงตามกฎหมายกระทรวงซึ่งกำหนดหลักเกณฑ์ และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา พ.ศ. 2550 อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 5 และมาตรา 39 วรคสองแห่งพระราชบัญญัติการศึกษา แห่งชาติ พ.ศ. 2542 (แก้ไขเพิ่มเติม) โดยพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มีการกำหนดภาระหน้าที่การบริหารงาน ในสถานศึกษาเป็น 4 ด้าน คือ ด้านการบริหารงานวิชาการ ด้านการบริหารงานงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล ด้านการบริหารงานทั่วไป ในแต่ละด้านมีความสำคัญที่ช่วยให้การบริหารสถานศึกษาเกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลโดยผู้บริหารสถานศึกษาเป็นบุคคลที่มีความสำคัญ ต้องมีภาวะผู้นำ ซึ่งภาวะผู้นำของผู้บริหารเป็นปัจจัย สำคัญที่ทำให้การบริหารจัดการองค์กรประสบความสำเร็จตามเป้าหมาย โดยเฉพาะอย่างยิ่งการบริหารงานด้าน วิชาการ (กนกอร สมปราชญ์, 2560, หน้า 63-64)

งานวิชาการ ถือว่าเป็นงานที่สำคัญที่สุดของสถานศึกษา ความทันสมัยในงานวิชาการของสถานศึกษาทุกระดับทุกประเภทจะได้รับการยอมรับได้ ก็ต่อเมื่อบุคคลในสถานศึกษาและนอกสถานศึกษาได้มีความตระหนักตรงกัน ว่างานวิชาการเป็นงานหลักที่สำคัญยิ่ง งานวิชาการเป็นเครื่องบ่งชี้ถึงมาตรฐานและคุณภาพของสถานศึกษาที่ พิจารณาจากผลงานวิชาการ เนื่องจากงานวิชาการมีความเกี่ยวข้องกับหลักสูตร การจัดโปรแกรมการศึกษา และ การจัดการเรียนการสอน ทั้งนี้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาสาระ หลักสูตรท้องถิ่น การวางแผนงานด้านวิชาการ การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา การพัฒนาหลักสูตรของ สถานศึกษาการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษาการพัฒนาและ ส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ การนิเทศการศึกษา การแนะแนว การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐาน การศึกษา การส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ การประสานงานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับ สถานศึกษาและองค์กรอื่น การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคลครอบครัว องค์กร หน่วยงาน สถาน ประกอบการ และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา การจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานวิชาการของสถานศึกษา การคัดเลือกหนังสือ แบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษาและการพัฒนาการใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา และการ บริหารงานวิชาการจะให้สัมฤทธิ์ผลเพียงใดนั้นย่อมขึ้นอยู่กับผู้บริหารสถานศึกษาที่มีปัญญาเฉียบแหลม เป็น ผู้ประสานชุมชนที่ดี เป็นผู้อำนวยความสะดวกที่เชี่ยวชาญเข้มแข็งและเป็นผู้มีวิสัยทัศน์กว้างไกล (รุ่ง แก้วแดง, 2550, หน้า 2) และบุคลากรในสถานศึกษามีความรู้ความเข้าใจในงานวิชาการมากน้อยเพียงใด จึงเป็นหน้าที่ของผู้บริหาร สถานศึกษาในการบริหารงานและบุคลากรในสถานศึกษาให้เกิดความพร้อมอย่างทั่วถึงก่อน อันจะก่อให้เกิดความ ร่วมมือร่วมใจและปฏิบัติงานอย่างจริงจัง เพื่อให้การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาได้บรรลุวัตถุประสงค์ (อำภา บุญช่วย, 2553, หน้า 1)

ผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล เป็นผู้ที่ได้รับเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารยุคดิจิทัลมาใช้ โดยที่ ผู้บริหารสถานศึกษามีภารกิจสำคัญในการบริหารงานทั้งทางด้านวิชาการ งบประมาณ การบริหารงานบุคคลและ การบริหารทั่วไป ซึ่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และที่ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 กำหนดให้กระทรวงกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาในเรื่อง ดังกล่าว ไปยังคณะกรรมการและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาโดยตรง

สถานศึกษาจึงมีอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบ การบริหารด้านวิชาการ งบประมาณ บริหารงานบุคคล และบริหารทั่วไป เพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาแห่งชาติ ในขณะเดียวกันต้องให้เกิดผลสัมฤทธิ์สอดคล้องกับบริบทของชุมชนที่สถานศึกษาตั้งอยู่โดยสถานศึกษาแต่ละแห่งต้องกำหนดเป้าหมายของตนเองในการพัฒนาผู้เรียนให้เป็นทั้งคนดี คนเก่ง และคนมีความสุข ณ ระดับใด ระดับหนึ่ง อาจแตกต่างกันออกไปขึ้นอยู่กับสภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจ สังคม เทคโนโลยี และความคาดหวังของผู้ปกครองเกี่ยวกับการศึกษา (Ministry of Education, 2007, p. 29)

สภาพปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุดรธานี ที่ผ่านมา พบว่าผู้บริหารให้ความสำคัญน้อยในการจัดการอบรมด้านสารสนเทศแก่ครูและบุคลากรทางการศึกษา ส่งผลให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาส่วนใหญ่ยังขาดความรู้ และในการบริหารงานวิชาการจำนวนครูและบุคลากรทางการศึกษาไม่ครบตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ด้านสารสนเทศ และขาดความต่อเนื่องในการดำเนินงานภายในสถานศึกษา และการจัดการเรียนการสอน เนื่องจากการย้ายกลับภูมิลำเนาของครู ครูเปลี่ยนจากสายผู้สอนเป็นสายงานบริหารสถานศึกษา หรือสายงานอื่น (องค์การบริหารส่วนจังหวัดอุดรธานี, 2566, หน้า 31)

จากความสำคัญและปัญหาดังกล่าวข้างต้น ทำให้ผู้วิจัยสนใจศึกษาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัลของโรงเรียนพังงูวิทยา องค์การบริหารส่วนจังหวัดอุดรธานี 5 สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุดรธานี เพื่อนำผลการวิจัยไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาผู้บริหารให้สามารถพัฒนาตนเองและพัฒนาสถานศึกษาให้เหมาะสมเพื่อประโยชน์สูงสุดต่อการพัฒนางานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาของโรงเรียนพังงูวิทยา องค์การบริหารส่วนจังหวัดอุดรธานี 5 ต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัลของโรงเรียนพังงูวิทยา องค์การบริหารส่วนจังหวัดอุดรธานี 5 สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุดรธานี
2. เพื่อศึกษาแนวทางพัฒนาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัลของโรงเรียนพังงูวิทยา องค์การบริหารส่วนจังหวัดอุดรธานี 5 สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุดรธานี

การทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

ในยุคดิจิทัลที่เทคโนโลยีเข้ามามีบทบาทสำคัญในทุกแง่มุมของชีวิต การศึกษาเองก็ต้องปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง ผู้บริหารสถานศึกษามีบทบาทสำคัญในการนำพาองค์กรให้ก้าวหน้าสู่ยุคดิจิทัลอย่างมีประสิทธิภาพ การบริหารงานวิชาการจึงมีความสำคัญอย่างยิ่ง มีแนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารงานด้านวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลใน 5 ด้าน ดังนี้

1. ด้านการบริหารจัดการ หมายถึง การจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาที่มีวิสัยทัศน์ ชัดเจน วัดผลได้ มุ่งเน้นการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล พัฒนาระบบบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง ได้แก่

- 1.1 ทฤษฎีการบริหารแบบมีระบบ (Systems theory) มององค์กรเป็นระบบที่มีองค์ประกอบต่าง ๆ เชื่อมโยงกัน ผู้บริหารต้องบริหารจัดการองค์ประกอบเหล่านี้ให้ทำงานร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ (Bryson, 2016)

1.2 ทฤษฎีการบริหารแบบมีส่วนร่วม (Participatory Theory) เน้นการมีส่วนร่วมของบุคลากรในการบริหารจัดการ ผู้บริหารควรเปิดโอกาสให้ครู นักเรียน ผู้ปกครอง มีส่วนร่วมในการตัดสินใจ (Yukl, 2013)

1.3 ทฤษฎีผู้นำเชิงนวัตกรรม (Transformational Leadership) เน้นการสร้างแรงบันดาลใจให้บุคลากรมีวิสัยทัศน์ กล้าคิด กล้าทำ ผู้บริหารต้องเป็นผู้นำที่เปลี่ยนแปลง พัฒนางองค์กรให้ก้าวหน้า (Kotter, 2018)

2. ด้านการส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการ หมายถึง การส่งเสริมให้มีการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในกิจกรรมการเรียนการสอน สนับสนุนให้ครูมีการพัฒนาตนเอง ส่งเสริมให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง ได้แก่

2.1 ทฤษฎีการสร้างแรงจูงใจ (Motivation theory) มุ่งเน้นการสร้างแรงจูงใจให้บุคลากรมีทัศนคติที่ดีต่อการเรียนการสอน ผู้บริหารควรส่งเสริมให้ครู นักเรียน มีความมุ่งมั่น ตั้งใจเรียนรู้ (Deci & Ryan, 2011)

2.2 ทฤษฎีความสัมพันธ์มนุษย์ (Human relations theory) เน้นการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างบุคลากร ผู้บริหารควรสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ปฏิบัติต่อบุคลากรด้วยความเคารพ (Blake & Mouton, 1964)

2.3 ทฤษฎีการพัฒนางองค์กร (Organization development theory) มุ่งเน้นการพัฒนางองค์กรให้มีประสิทธิภาพ ผู้บริหารควรส่งเสริมให้มีการพัฒนาบุคลากร สนับสนุนการใช้นวัตกรรม (Beckhard, 2009)

3. ด้านการสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้ในยุคดิจิทัล หมายถึง จัดเตรียมแหล่งเรียนรู้ดิจิทัล สนับสนุนให้ผู้เรียนมีทักษะการสื่อสาร การทำงานร่วมกัน ส่งเสริมให้นักเรียนมีทักษะการคิดวิเคราะห์ วิเคราะห์ข้อมูล รู้เท่าทันสื่อแนวคิด และทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง ได้แก่

3.1 ทฤษฎีการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์ (Constructivist learning theory) มองว่าผู้เรียนเป็นผู้สร้างความรู้ ผู้บริหารควรส่งเสริมให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ ค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเอง (Vygotsky, 1978)

3.2 ทฤษฎีการเรียนรู้แบบรวมสมัย (Connectivism learning theory) เน้นการเรียนรู้จากเครือข่าย ผู้บริหารควรส่งเสริมให้ผู้เรียนมีทักษะการสื่อสาร การทำงานร่วมกัน (Siemens, 2004)

3.3 ทฤษฎีการเรียนรู้แบบผสมผสาน (Blended Learning Theory) ผสมผสานรูปแบบการเรียนรู้แบบออฟไลน์และออนไลน์ ผู้บริหารควรจัดเตรียมแหล่งเรียนรู้ดิจิทัล สนับสนุนการใช้อุปกรณ์เทคโนโลยี (Garrison & Vaughan, 2004)

4. ด้านความเป็นเลิศในการปฏิบัติงานอย่างมืออาชีพ หมายถึง การส่งเสริมให้ครูมีจริยธรรมทางวิชาชีพ พัฒนาระบบวัดผลและประเมินผลที่มีประสิทธิภาพ สนับสนุนให้ครูมีการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง ได้แก่

4.1 ทฤษฎีจริยธรรมทางวิชาชีพ (Professional Ethics Theory) เน้นการปฏิบัติงานอย่างมีจริยธรรม ผู้บริหารควรสร้างจรรยาบรรณองค์กร ส่งเสริมให้บุคลากรปฏิบัติงานอย่างมีคุณธรรม (Beauchamp & Bowie, 2015)

4.2 ทฤษฎีการพัฒนาตนเองอย่างมืออาชีพ (Professional Development Theory) มุ่งเน้นการพัฒนาตนเองของบุคลากร ผู้บริหารควรสนับสนุนให้ครูมีการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง (Guskey, 2015)

4.3 ทฤษฎีการวัดผลและประเมินผล (Assessment and Evaluation Theory) เน้นการวัดผลและประเมินผลการทำงาน ผู้บริหารควรมีระบบวัดผลและประเมินผลที่มีประสิทธิภาพ (Stufflebeam, Shinkfield & McKim, 2006)

5. ด้านการเป็นพลเมืองในยุคดิจิทัล หมายถึง การจัดกิจกรรมส่งเสริมให้นักเรียนมีทักษะการคิดวิเคราะห์ วิเคราะห์ข้อมูล รู้เท่าทันสื่อ สร้างจรรยาบรรณในการใช้อินเทอร์เน็ต ส่งเสริมให้นักเรียนใช้อินเทอร์เน็ตอย่างเหมาะสม แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง ได้แก่

5.1 ทฤษฎีการศึกษาพลเมือง (Citizenship Education Theory) มุ่งเน้นการพัฒนาผู้เรียนให้เป็นพลเมืองที่มีคุณภาพ ผู้บริหารควรส่งเสริมให้นักเรียนมีทักษะการคิดวิเคราะห์ วิเคราะห์ข้อมูล รู้เท่าทันสื่อ (Crick, 2005)

5.2 ทฤษฎีการรู้เท่าทันสื่อ (Media Literacy Theory) เน้นการรู้เท่าทันสื่อ ผู้บริหารควรส่งเสริมให้นักเรียนมีทักษะการค้นหาข้อมูล ตรวจสอบความน่าเชื่อถือของข้อมูล (Buckingham, 2000)

5.3 ทฤษฎีจริยธรรมดิจิทัล (Digital Ethics Theory) เน้นการใช้อินเทอร์เน็ตอย่างมีจริยธรรม ผู้บริหารควรสร้างจรรยาบรรณในการใช้อินเทอร์เน็ต ส่งเสริมให้นักเรียนใช้อินเทอร์เน็ตอย่างเหมาะสม (Chadwick, 2004)

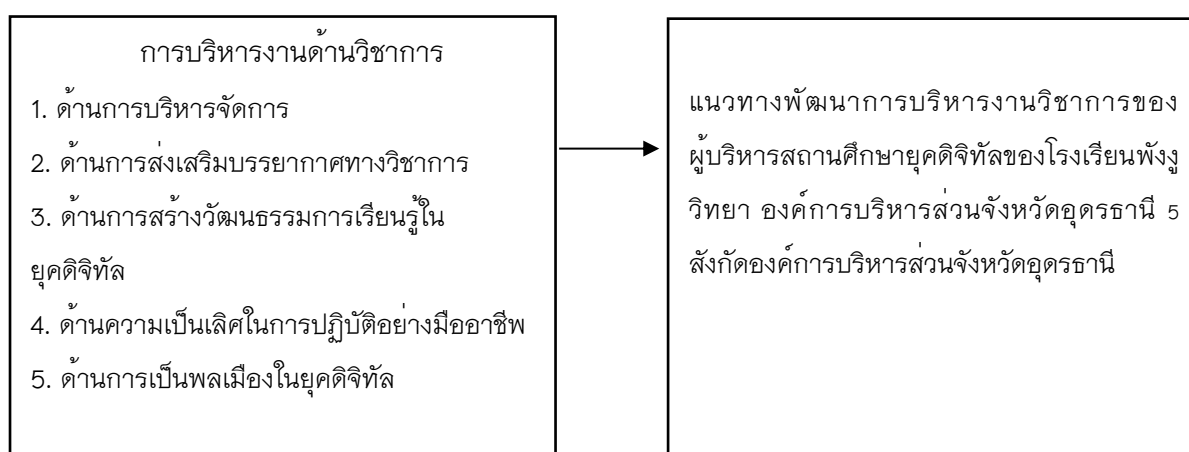
สรุป การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัลมีความสำคัญอย่างยิ่ง ผู้บริหารควรมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับแนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง นำไปใช้ในการบริหารงานวิชาการอย่างมีประสิทธิภาพ พัฒนาสถานศึกษาให้ก้าวหน้าสู่ยุคดิจิทัลอย่างยั่งยืน

กรอบแนวคิดของการวิจัย

ในการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานด้านวิชาการ โดยผู้วิจัยกำหนดกรอบเนื้อหาการวิจัยจากการวิเคราะห์ และสังเคราะห์จากนักวิชาการและนักวิจัย ดังนี้ สุกัญญา แซ่ม้อย (2561, หน้า 120) ชวัญจิตต์ เนียมเกต (2552 หน้า 404) ปกรณ์ ลีสกุล (2561) Weber (1989), และ McEwan (1998, p.13) สามารถเขียนตามภาพที่ 1

ตัวแปรอิสระ

ตัวแปรตาม

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดของการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามหัวข้อดังต่อไปนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหาร ครูและบุคลากรโรงเรียนพังงูวิทยา องค์การบริหารส่วนจังหวัดอุดรธานี 5 จำนวน 53 คน จำแนกเป็น ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 3 คน ข้าราชการครู จำนวน 29 คน พนักงานจ้างตามภารกิจ (ผู้ช่วยครู) จำนวน 14 คน และพนักงานจ้างสนับสนุนการสอน จำนวน 7 คน เลือกแบบเจาะจงตามเกณฑ์คุณสมบัติ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยดำเนินการ ดังนี้ 1) ลักษณะของเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาบุคลากรของโรงเรียนพังงูวิทยา องค์การบริหารส่วนจังหวัดอุดรธานี 5 สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุดรธานี แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list) ตอนที่ 2 แบบสอบถามระดับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาบุคลากรของโรงเรียนพังงูวิทยา องค์การบริหารส่วนจังหวัดอุดรธานี 5 สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุดรธานี มีลักษณะเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับตามแนวความคิดของ Likert's scale (บุญชม ศรีสะอาด, 2554, หน้า 121) ตอนที่ 3 แบบสอบถามปลายเปิดให้ผู้ตอบแบบสอบถามแสดงความคิดเห็นให้ข้อเสนอแนะแนวทางพัฒนาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาบุคลากรของโรงเรียนพังงูวิทยา องค์การบริหารส่วนจังหวัดอุดรธานี 5 สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุดรธานี สำหรับแบบสัมภาษณ์ได้นำผลจากการวิเคราะห์ตามขั้นตอนที่ 1 ที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด มาสร้างแบบสัมภาษณ์เพื่อหาคำตอบแนวทางพัฒนาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาบุคลากรของโรงเรียนพังงูวิทยา องค์การบริหารส่วนจังหวัดอุดรธานี 5 สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุดรธานีกับผู้ทรงคุณวุฒิ 3 คน 2) สร้างแบบสอบถามแล้วนำเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อตรวจสอบความครอบคลุมของคำถาม ความเหมาะสมของปริมาณข้อคำถาม ความชัดเจนของภาษา แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ 3) นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษาเสร็จเรียบร้อยแล้ว เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ประกอบด้วย นายอัศวพล บริกุล ตำแหน่งผู้อำนวยการ วิทยฐานะผู้อำนวยการเชี่ยวชาญโรงเรียนพังงูวิทยา องค์การบริหารส่วนจังหวัดอุดรธานี 5 สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุดรธานี นายทรงสรรค์ รูปสม ตำแหน่งผู้อำนวยการ วิทยฐานะผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ โรงเรียนกู่แก้ววิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุดรธานี และนายวิทยา บุราณ ตำแหน่งศึกษานิเทศก์ วิทยฐานะศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษกลุ่มนิเทศติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุดรธานี ตรวจสอบเครื่องมือในด้านความตรงตามเนื้อหา (Content validity) ความถูกต้องของรูปแบบ (Format) และการใช้ภาษา (Wording) และพิจารณาความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ของการวัด (Index of item objective congruence: IOC) ความครอบคลุมของข้อคำถามและความชัดเจนของภาษาที่ใช้ โดยให้ค่าความสอดคล้อง ดังนี้ +1 หมายถึง เห็นด้วย ว่าข้อคำถามมีความสอดคล้องกับประเด็นที่ต้องการศึกษา 0 หมายถึง ไม่แน่ใจ ว่าข้อคำถามมีความสอดคล้องกับประเด็นที่ต้องการศึกษา -1 หมายถึง ไม่เห็นด้วย ว่าข้อคำถามมีความสอดคล้องกับประเด็นที่ต้องการศึกษา 4) นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้ (Try out) เพื่อหาความเชื่อมั่นกับประชากรผู้ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน จากนั้นหาคุณภาพเครื่องมือ โดย

ตรวจสอบความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's alpha coefficient) หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามทั้งฉบับ เท่ากับ .94 และ 5) จัดทำเครื่องมือฉบับสมบูรณ์เพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป 6) แบบสัมภาษณ์เป็นเครื่องมือในการหาคำตอบแนวทางพัฒนา โดยนำผลการวิเคราะห์เชิงปริมาณมาตั้งคำถามสัมภาษณ์ เพื่อให้ได้แนวทางพัฒนาในลำดับต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการขอหนังสือจากมหาวิทยาลัยราชธานี เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยดำเนินการโปรแกรม Google form เก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งได้รับอีเมลแบบสอบถามตอบกลับทั้งหมด 53 คน คิดเป็นร้อยละ 100

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยรวบรวมแบบสอบถาม ตรวจสอบความถูกต้องและความสมบูรณ์ของแบบสอบถามจัดระเบียบข้อมูล และวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมสถิติสำเร็จรูปดังนี้ 1) การวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบสอบถามตอนที่ 1 ได้แก่ ตำแหน่ง และประสบการณ์ในการทำงาน โดยการแจกแจงความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) 2) ข้อมูลระดับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัลของโรงเรียนพังงูวิทยา องค์การบริหารส่วนจังหวัดอุดรธานี 5 สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุดรธานี วิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แล้วแปลความหมายโดยเทียบกับเกณฑ์ (บุญชม ศรีสะอาด, 2554, หน้า 121) 3) ข้อมูลแนวทางพัฒนาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัลของโรงเรียนพังงูวิทยา องค์การบริหารส่วนจังหวัดอุดรธานี 5 สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุดรธานี วิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content analysis) สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัลของโรงเรียนพังงูวิทยา องค์การบริหารส่วนจังหวัดอุดรธานี 5 สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุดรธานี โดยนำข้อมูลที่ได้รับจากการตอบแบบสอบถามมาหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แล้วนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถามในรูปตารางและบรรยายประกอบ ดังตาราง 1

ตาราง 1 การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัลของโรงเรียนพังงูวิทยา องค์การบริหารส่วนจังหวัดอุดรธานี 5 สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุดรธานี ภาพรวมและรายด้าน

ด้านที่	การบริหารงานด้านวิชาการ	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
1	ด้านการบริหารจัดการ	4.48	.45	มาก
2	ด้านการส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการ	4.17	.60	มาก
3	ด้านการสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้ในยุคดิจิทัล	4.32	.43	มาก
4	ด้านความเป็นเลิศในการปฏิบัติงานอย่างมืออาชีพ	4.36	.45	มาก

ตาราง 1 การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัลของโรงเรียนพังงูวิทยา องค์การบริหารส่วนจังหวัดอุดรธานี 5 สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุดรธานี ภาพรวมและรายด้าน (ต่อ)

ด้านที่	การบริหารงานด้านวิชาการ	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
5	ด้านการเป็นพลเมืองในยุคดิจิทัล	4.28	.47	มาก
	รวม	4.38	.52	มาก

จากตาราง 1 พบว่า ระดับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัลของโรงเรียนพังงูวิทยา องค์การบริหารส่วนจังหวัดอุดรธานี 5 สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุดรธานี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีการกระจายตัวน้อย ($\bar{X} = 4.38$, S.D = .52) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมาก รายด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการบริหารจัดการ ($\bar{X} = 4.48$ S.D = .45) รองลงมา คือ ด้านความเป็นเลิศในการปฏิบัติอย่างมืออาชีพ ($\bar{X} = 4.36$, S.D = .45) และด้านการสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้ในยุคดิจิทัล ($\bar{X} = 4.32$, S.D = .43) รายข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการ ($\bar{X} = 4.17$, S.D = .60)

แนวทางพัฒนาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัล ได้แก่ ผู้บริหารต้องเล็งเห็นถึงความสำคัญของการนำข้อมูลไปใช้ และการจัดทำระบบฐานข้อมูลต่าง ๆ มีการสร้างระบบฐานข้อมูลของสถานศึกษาโดยใช้เทคโนโลยีช่วยในการจัดเก็บข้อมูลให้มีความถูกต้อง ควรสร้างความร่วมมือระหว่างโรงเรียนและชุมชน มีการเปิดให้ชุมชนสามารถเข้าถึงได้ และจัดบรรยากาศการเรียนรู้ให้เอื้ออำนวยและมีการจัดการเรียนรู้อย่างมีคุณภาพ ควรเป็นผู้นำดิจิทัลในสถานศึกษาที่ส่งเสริมให้ครูและนักเรียนมีทั้งความรู้เทคโนโลยีการสื่อสาร การประชาสัมพันธ์ การหาโอกาสและการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องและตลอดเวลา ต้องมั่นใจว่าครูและบุคลากรเป็นบุคคลที่พร้อมจะเรียนรู้ และควรอำนวยความสะดวกในการพัฒนาวัฒนธรรมการทำงานเข้าใจร่วมกัน และความสัมพันธ์ของประเด็นสากลผ่านการใช้เครื่องมือสื่อสาร

การอภิปรายผล

จากผลการวิจัยการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัลของโรงเรียนพังงูวิทยา องค์การบริหารส่วนจังหวัดอุดรธานี 5 สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุดรธานี สามารถอภิปรายผล ได้ตามวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. ระดับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัลของโรงเรียนพังงูวิทยา องค์การบริหารส่วนจังหวัดอุดรธานี 5 สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุดรธานี ภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีการกระจายตัวน้อย อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารโรงเรียนมีความพร้อมมีศักยภาพในการปฏิบัติหน้าที่ที่มีความเป็นผู้นำการบริหารจัดการในโรงเรียน มีอำนาจหน้าที่ในการกำหนดนโยบาย กำหนดเป้าหมาย ยุทธศาสตร์การทำงานของโรงเรียน มีตัวชี้วัดไว้อย่างชัดเจน กำหนดแนวทางวิธีการปฏิบัติงานไว้อย่างชัดเจนเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ จัดทำแผนการดำเนินงานต่าง ๆ กล้าตัดสินใจสั่งการในทุกด้าน ส่งเสริมการแข่งขันทางวิชาการ มีการจัดการเรียนสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและมีการพัฒนาการศึกษา เพื่อสู่อาเซียนประกอบกับเทคโนโลยีด้านต่าง ๆ มีความเจริญก้าวหน้าอย่างรวดเร็ว ผลเช่นนี้สอดคล้องกับผลการวิจัยของมณีรัตน์ สุดเต (2563, หน้า 100-101) พบว่า สภาพภาวะผู้นำทางวิชาการในยุคดิจิทัล ในภาพรวมอยู่ทุกด้านในระดับมาก สอดคล้องกับผลการวิจัยของยุพา พรหมแย้ม (2562, หน้า

93-94) พบว่า การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอบางบัวทอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษานนทบุรี เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับผลการวิจัยของนคร จงอนุรักษ์ (2564, หน้า 102-107) พบว่า 1) การบริหารงานวิชาการในภาพรวมของโรงเรียนชะอำคุณหญิงเนื่องบุรี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาเพชรบุรี อยู่ในระดับมาก และสุมนา ศรีกงพาน (2560) พบว่า 1) บทบาทภาวะผู้นำทางวิชาการของ ผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด โดยรวมอยู่ในระดับมาก

2. ข้อเสนอแนะแนวทางการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัลของโรงเรียนพังงาวิทยา องค์การบริหารส่วนจังหวัดอุดรธานี 5 สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุดรธานี เรียงลำดับจากค่าความถี่มากที่สุด คือ ด้านการบริหารจัดการ ได้แก่ ผู้บริหารต้องเล็งเห็นถึงความสำคัญของการนำข้อมูลไปใช้ และการจัดทำระบบ ฐานข้อมูลต่าง ๆ มีการสร้างระบบฐานข้อมูลของสถานศึกษาโดยใช้เทคโนโลยีช่วยในการจัดเก็บข้อมูลให้มีความ ถูกต้อง และผู้บริหารควรสนับสนุน ส่งเสริมการจัดทำเว็บไซต์ของสถานศึกษาและมีช่องทางอื่น ๆ อย่างหลากหลายใน การติดต่อสื่อสารแบ่งปันเรื่องราวต่าง ๆ เกี่ยวกับสถานศึกษาในเชิงบวก เช่น Facebook Website เป็นต้น เพื่อเพิ่ม ความสะดวกและความรวดเร็วในการเข้าถึงข้อมูลของนักเรียนและผู้ปกครอง ผลเช่นนี้สอดคล้องกับการวิจัยของมณี รัตน์ สุดเต (2563, หน้า 100-101) พบว่า ด้านการบริหารจัดการผู้บริหารจะต้องเล็งเห็นถึงความสำคัญของการนำ ข้อมูลไปใช้และการจัดทำระบบฐานข้อมูลต่าง ๆ สร้างระบบฐานข้อมูลของสถานศึกษาโดยใช้เทคโนโลยีช่วยในการ จัดเก็บข้อมูลให้มีความถูกต้องทันสมัยและมีช่องทางเข้าถึงอย่างหลากหลายเพื่อติดต่อสื่อสารแบ่งปันเรื่องราวต่าง ๆ เกี่ยวกับสถานศึกษาในเชิงบวก เพื่อให้ผู้ปกครองและนักเรียนเข้าถึงข้อมูลได้ง่ายและสะดวก และผู้บริหารจะต้อง เล็งเห็นถึงความสำคัญของการนำข้อมูลไปใช้ และการจัดทำระบบฐานข้อมูลต่าง ๆ มีการสร้างระบบฐานข้อมูลของ สถานศึกษาโดยใช้เทคโนโลยีช่วยในการจัดเก็บข้อมูลให้มีความถูกต้อง อีกทั้งควรมีการส่งเสริมเพื่อพัฒนาครูให้มี ความรู้ความสามารถในเรื่องของระบบการจัดการฐานข้อมูลเพื่อควบคุมดูแลระบบฐานข้อมูลของโรงเรียนให้มีความ พร้อมและทันสมัยอยู่เสมอ (วิรัตน์ สุทธิ, สถานพร เดชศิริ และภิญญาพัชญ์ ยุทธเศรษฐสิริ, สัมภาษณ์) รองลงมาคือ ด้านการส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการ ได้แก่ ผู้บริหารควรสร้างความร่วมมือระหว่างโรงเรียนและชุมชน มีการเปิด ให้ชุมชนสามารถเข้าถึงได้ และจัดบรรยากาศการเรียนรู้ให้เอื้ออำนวยและมีการจัดการเรียนรู้อย่างมีคุณภาพ และ ผู้บริหารต้องมีการสร้างเครือข่ายความร่วมมือจากชุมชน ผู้ปกครองและหน่วยงานต่าง ๆ ภายนอกสถานศึกษา เพื่อ จัดหาแหล่งเรียนรู้ภายนอกสถานศึกษา โดยเน้นการส่งเสริมให้นักเรียนได้เรียนรู้จากสถานการณ์จริง ผลเช่นนี้ สอดคล้องกับผลวิจัยของมณีรัตน์ สุดเต (2563, หน้า 100-101) พบว่า ด้านการส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการ ผู้บริหารต้องมีการใช้วิธีการทำงานร่วมกันหรือ SWOT เพื่อกำหนดจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาสและอุปสรรคของ สถานศึกษา จากนั้นนำมากำหนดวิสัยทัศน์ และแผนกลยุทธ์ตามสภาพแวดล้อมของสถานศึกษาร่วมกัน มีการสร้าง ความร่วมมือระหว่างโรงเรียน ชุมชน ผู้ปกครองและหน่วยงานต่าง ๆ ภายนอกสถานศึกษา เพื่อจัดหาแหล่งเรียนรู้ ภายนอกสถานศึกษาจัดบรรยากาศการเรียนรู้ให้เอื้ออำนวยและมีการจัดการเรียนรู้อย่างมีคุณภาพ อีกทั้งผู้บริหาร ควรเปิดโอกาสและให้การสนับสนุนในเรื่องของเทคโนโลยีและอุปกรณ์อย่างเต็มที่ และมีการจัดทำแหล่งเรียนรู้ภายใน สถานศึกษาโดยการอัปเดตข้อมูลข่าวสารหรือความรู้ต่าง ๆ ลงในเว็บไซต์ของโรงเรียนเพื่อให้นักเรียนสามารถเข้าถึง ได้ง่าย และผู้บริหารควรมีการใช้วิธีการทำงานร่วมกันหรือ SWOT เพื่อกำหนดจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค ของสถานศึกษา จากนั้นนำมากำหนดวิสัยทัศน์และแผนกลยุทธ์ตามสภาพแวดล้อมของสถานศึกษาร่วมกัน โดยมีการ ระดมความคิดจากครูและบุคลากรในโรงเรียน คำนึงถึงความพร้อมของสภาพแวดล้อมและบริบทต่าง ๆ ของโรงเรียน

และนักเรียนโดยใช้รูปแบบ PDCA และมีการสร้างความร่วมมือระหว่างโรงเรียนและชุมชน มีการเปิดให้ชุมชนสามารถเข้าถึงได้ และจัดบรรยากาศการเรียนรู้ให้เอื้ออำนวยและมีการจัดการเรียนรู้อย่างมีคุณภาพ

องค์ความรู้ใหม่

การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัล มี 5 ด้าน ดังนี้ 1) ด้านการบริหารจัดการ 2) ด้านการส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการ 3) ด้านการสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้ในยุคดิจิทัล 4) ด้านความเป็นเลิศในการปฏิบัติอย่างมืออาชีพ และ 5) ด้านการเป็นพลเมืองในยุคดิจิทัล

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ด้านการบริหารจัดการ ผู้บริหารควรให้ความสำคัญของการนำข้อมูลไปใช้ และการจัดทำระบบฐานข้อมูลต่าง ๆ เช่น ระบบ RMS เพื่อนำมาสร้างระบบฐานข้อมูลของสถานศึกษาโดยใช้เทคโนโลยีช่วยในการจัดเก็บข้อมูลให้มีความถูกต้อง

1.2 ด้านการส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการ ผู้บริหารควรมีกำหนดวิสัยทัศน์และแผนกลยุทธ์ตามสภาพแวดล้อมของสถานศึกษาร่วมกัน โดยมีการระดมความคิดจากครูและบุคลากรในโรงเรียนมีการเปิดให้ชุมชนสามารถเข้าถึงได้และจัดบรรยากาศการเรียนรู้ให้เอื้ออำนวยและมีการจัดการเรียนรู้อย่างมีคุณภาพ

1.3 ด้านการสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้สู่ยุคดิจิทัล ผู้บริหารควรส่งเสริมครูให้มีทักษะในการสร้างนวัตกรรมนำมาใช้ในการจัดการเรียนรู้ โดยผลักดันให้ครูและนักเรียนคิดค้นนวัตกรรมการบริหารจัดการและนวัตกรรมการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง

1.4 ด้านความเป็นเลิศในการปฏิบัติงานอย่างมืออาชีพ ผู้บริหารยอมรับนโยบายไปสู่การปฏิบัติ โดยจัดเตรียมความพร้อมด้านวิชาการ งบประมาณบริหารงานบุคคล และบริหารทั่วไป เพื่อสำหรับน่านโยบายไปปฏิบัติ และวางแผนสำหรับผู้ปฏิบัติให้ชัดเจนโดยนำเทคโนโลยีมาใช้ให้เกิดประสิทธิภาพ

1.5 ด้านการเป็นพลเมืองในยุคดิจิทัล ผู้บริหารควรส่งเสริมสนับสนุนให้ครูนำเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน รวมทั้งสามารถนำเทคโนโลยีมาใช้ในการบริหารจัดการสถานศึกษาให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัลของโรงเรียนพังงาวิทยา องค์การบริหารส่วนจังหวัดอุดรธานี 5 สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุดรธานี

2.2 ควรศึกษารูปแบบการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัลของโรงเรียนพังงาวิทยา องค์การบริหารส่วนจังหวัดอุดรธานี 5 สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุดรธานี

เอกสารอ้างอิง

- กนกอร สมปราชญ์. (2560). ศึกษาภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน: การศึกษาทฤษฎีฐานราก. *วารสารวิชาการและวิจัยสังคมศาสตร์*.
- ขวัญจิตต์ เนียมเกต. (2552). ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 3. *วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช*.
- ณัฐธินิชา พรปทุมชัยกิจ. (2564). ภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาศรีสะเกษ ยโสธร. *วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ*, 15(2), 50-64.
- ทรงสรรค์ รูปสม. (2566, พฤษภาคม 10). ผู้อำนวยการ วิทยฐานะผู้อำนวยการ ชำนาญการพิเศษ โรงเรียนกู่แก้ว วิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุดรธานี, สัมภาษณ์.
- นคร จงอนรรักษ์. (2564). การบริหารงานวิชาการในภาพรวมของโรงเรียนชะอำคุณหญิงเนื่องบุรี สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบุรี. *วารสารการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร*, 12(2), 50-68.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2554). *หลักการวิจัยเบื้องต้น*. (พิมพ์ครั้งที่ 9). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- ปรกรณ์ ลีสกุล. (2561). Leadership in Digital Era: ภาวะผู้นำในโลกดิจิทัล. สืบค้น พฤศจิกายน 9, 2563. จาก <https://today.line.me/th/pc/article/Leadership+in+Digital+Era>.
- มณีนรัตน์ สุดเต. (2563). แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนขยาย โอกาสทางการศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2. *วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี*.
- ยุพา พรหมแย้ม. (2562). การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอบางบัวทอง สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษานนทบุรี เขต 2. *วิทยานิพนธ์ ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหาร การศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี*.
- รุ่ง แก้วแดง. (2550). *ประกันคุณภาพการศึกษา*. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช.
- วิทยา บุราณ. (2566). ศึกษานิเทศก์ วิทยฐานะศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษกลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผลการ จัดการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุดรธานี, สัมภาษณ์.
- สงบ อินทรมณี. (2562). การบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล. *วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยการจัดการและเทคโนโลยี อีสเทิร์น*, 16(1), 353 -360.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2560). *แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12*. กรุงเทพฯ: 2560-2564.
- สุกัญญา แซ่มซ้อย. (2561). *การบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุนา ศรีกพาน. (2560). การศึกษาบทบาทภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัด ระยอง จันทบุรี และตราด. *ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี*.
- องค์การบริหารส่วนจังหวัดอุดรธานี. (2566). *แผนปฏิบัติการดิจิทัล 2563-2566: กลุ่มแผนงานและนโยบาย*.
- อัศวพล บริกุล. (2566). ตำแหน่งผู้อำนวยการ วิทยฐานะผู้อำนวยการ, (สัมภาษณ์ 10 พฤษภาคม 2566).

อำนาจ บุญช่วย. (2553). *การบริหารงานวิชาการในโรงเรียน*. กรุงเทพฯ: โอเอสพริ้นติ้งเฮาส์.

Bryson, J. M. (2016). *Strategic planning for public and nonprofit organizations: A practical guide for leaders and decision-makers*. Jossey-Bass.

Buckingham, D. (2000). *Media education: Literacy, learning and contemporary culture*. Routledge.

Beauchamp, T. L., & Bowie, N. E. (2015). *Ethical theory and business* (9th ed.). Prentice Hall.

Blake, R. R., & Mouton, J. S. (1964). *The managerial grid*. University of Texas Press.

Beckhard, R. (2009). *Organization development: Strategies and concepts* (4th ed.). Pearson Prentice Hall.

Crick, R. (2005). *What is citizenship education? In Citizenship education for the future: Essays on civic competence in a globalised era* (pp. 1–23). Palgrave Macmillan.

Chadwick, G. (2004). *The ethics of information and communication technology*. John Wiley & Sons.

Deci, E. L., & Ryan, R. M. (2011). *Intrinsic motivation and self-determination*. In H. Heckhausen & J. Voelkel (Eds.), *Handbook of motivation and self-regulation* (pp. 1–32). Cambridge University Press.

Garrison, D. R., & Vaughan, J. (2004). *Blended learning in higher education: Fostering student engagement, flexible learning opportunities, and personalized learning*. Jossey-Bass.

Guskey, T. R. (2015). *Professional development in education: Evidence-based strategies for improving learning and teaching*. Jossey-Bass.

Kotter, J. P. (2018). *What leaders really do: The six habits of highly effective leaders*. Harvard Business Review Press.

McEwan, E. K. (1998). *Seven steps to effective instruction leadership*. CA: Macmillan

Ministry of Education. (2007). *Culture, Sports, Science and Technology*. The Lifelong Learning Policy. Available: [http:// www.mext.go.jp](http://www.mext.go.jp). On line September 9.

Siemens, G. (2004). Knowing knowledge in the age of the internet: Towards a new hermeneutics. *Knowledge Management, Organization and Learning*, 1(1), 37–57.

Stufflebeam, D. L., Shinkfield, M. L., & McKim, K. M. (2006). *Evaluation theory, models, and methods*. Sage Publications.

Yukl, G. (2013). *Leadership in organizations* (8th ed.). Prentice Hall.

Vygotsky, L. S. (1978). *Mind in society: The development of higher psychological processes*. Harvard University Press.

Weber, J. (1989). *Leading the instructional program*. In S. Smith. & P. Piele (Eds.), *School leadership*. (pp. 253–278). Clearinghouse of Educational Management. Eugene, Oregon.

